

Pitanja i odgovori

OPŠTI I POJEDINAČNI PRAVNI AKTI PRIVREDNOG DRUŠTVA

Pitanje:

- Šta se smatra opštim, a šta pojedinačnim pravnim aktom privrednog društva?

Odgovor:

Saglasno pravnoj teoriji i praksi sudova, OPŠTIM PRAVNIM AKTOM smatraju se oni pravni akti koji:

- određene odnose uređuju na opšti način i odnose se na neodređeni broj lica;
- ne iscrpljuju se jednom primenom na određeni slučaj;
- opšteobavezni su, jer ih se lica na koja se odnose, ne mogu na generalan način, unapred odreći;
- donose se u odgovarajućoj formi (od strane nadležnog subjekta, na način i po postupku koji su za to određeni);
- objavljaju se na propisani način.

NJIH KARAKTERIŠE: BEZLIČNOST, OPŠTOST NORMI, STALNOST, VREMENSKA NEODREĐENOST I OPŠTEOBAVEZNOST.

Opštim pravnim aktima privrednih društava, prema navedenim kriterijumima, smatrali bi se, naročito:

- kolektivni ugovori,
- statuti (akcionarsko društvo je jedini oblik privrednog društva koji može da ima statut),
- pravilnici o: radu, rešavanju stambenih potreba zaposlenih, organizaciji i sistematizaciji radnih mesta, proceni rizika, vođenju poslovnih knjiga i računovodstvenoj politici, zaštiti od požara, troškovima reklame i propagande i troškovima reprezentacije, javnim nabavkama male vrednosti, čuvanju poslovne tajne i dr.,
- poslovnici, odnosno, pravila o radu organa društva,
- pravila o disciplini i ponašanju zaposlenih.

POJEDINAČNIM PRAVNIM AKTIMA privrednog društva smatrali bi se, naročito:

- osnivački akti (doneti u formi ugovora ili odluke o osnivanju),
- ugovori članova društva, ortaka i sl.,
- programi rešavanja viška zaposlenih,
- odluke o izdavanju odnosno poništenju akcija i drugi akti poslovne politike društva,
- cenovnici, tarife i sl.,
- odluke o spajanju, podeli, odvajjanju (akti o statusnim promenama društva) i dr.

Dakle, navedeni opšti pravni akti privrednog društva moraju:

- da budu objavljeni (u glasilu društva, na oglasnoj tabli društva i sl.);
- da njihovo stupanje na snagu bude saglasno ustavnom određenju iz člana 120. Ustava Republike Srbije ("Sl. glasnik RS", br. 1/90) (opšti akt stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja, osim ako iz naročito opravdanih razloga nije

predviđeno da ranije stupi na snagu), ali ne pre dana objavljivanja;

- da su za ranije stuperje na snagu u postupku donošenja tih opštih akata od strane donosioca utvrđeni i obrazloženi naročito opravdani razlozi;*
- da je ispoštovan ustavni princip o zabrani povratnog dejstva tih opštih akata (da se njihovo dejstvo ne prostire unazad već na one događaje i situacije koji nastaju posle njihovog objavljivanja i stupanja na snagu).*